GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 43. Czwartek 21. lutego 1850. Rok bieżący gazety **39.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 17. lutego. Jutro dnia 18. lutego r. 1850 wyjdzie w Wiedniu i będzie rozesłany XX. zeszyt dziennika rządowego ustaw państwa w wszystkich dziesięciu językach.

Lwów, 15. lutego. Na mocy dekretu wysokiego ministerstwa finansów z dnia 31. stycznia b. r. do l. 161 będą przy kasach krajowych w Temesvàr i Zagrabiu (Agram) założone oddziały kredytowe, które równie jak podobne oddziały w innych krajach koronnych mają się znosić bezpośrednio z uniwersalną kasą państwa i długu bankowego (Universal-Staats und Bankoschuldenkasse). Oddziały te rozpoczną czynność swą z dniem 1. marca r. b. Co z tą uwagą podaje się do wiadomości powszechnej, że przy wspomnionych kasach kredytowych od początku ich urzędowania mogą być pobiérane procenta od obligacyi według postanowień istniejących dla oddziałów kredytowych w innych krajach koronnych.

Zaleszczyki. Czwarty wykaz darów, które wpłynęły do c. k. urzędu obwodowego w Czortkowie na rzecz funduszu inwalidów dla obwodu Czortkowskiego:

Księżna Helena Ponińska ofiarowała 100 złr. m. k.; gmina Cwiłowa 3 złr. 4 kr.; gm. Ossowce 11 złr.; p. Bogdanowicz właściciel Kossowa złożył pierwszą ratę ofiarowanych stu złr. w kwocie 25 złr. m. k.; gmina Chudykowce 6 złr.; hr. Edward Borkowski z Gródka 25 złr.; gm. Krogulce 24 złr. 20 kr.; gm. Rzepnice 2 złr. 6 kr.; gm. Pomorce 2 złr. 30 kr; gm. Zaleszczyki małe 1 złr. 55 kr.; gr. kat. proboszcz Rożankowski w Zaleszczykach 40 kr.; gm. Przedmieście 10 złr.; gm. Pauszówka 8 złr. 48 kr., gm. izrael. w Chorostkowie 50 złr.; gm. Rydoduby 3 złr. 40 kr.; gm. Nowostawce 5 złr., gr. kat. plebania w Iwankowie 2 złr. 36 kr.; p. Hieronim Sadowski z Czortkowa 25 złr.; hr. Tytus Dzieduszycki 10 ztr.; gm. Krzywołuka 3 złr. 40 kr.; gm. Worwólnice 4 złr. 49 kr.; gm. Hinkowce 2 złr.; r. kat. plebania w Jazłowcu 54 kr.; gm. izrael. w Husiatynie 50 złr. 5 kr.; mandat. Przysiecki z Latacza 2 złr.; gm. Znibrody 1 złr. 40 kr.; gm. izrael. w Czortkowie 51 złr.; gm. Bazar 20 złr. 20 kr.; gm. Tłustenkie 5 złr. 24 kr.; gm. Szczytowce 8 złr.; gm. Strzałkowce 2 złr. 24 kr.; gm. Piszczatyńce i gr. kat. pleban z Strzałkowiec ks. Iwanicki 1 złr. 54 kr.; gm. Olchowce 4 złr. 28 kr.; gm. Izrael. w Skale 60 złr. 16 kr.; gm. Turylcze 4 złr.; gm. Wierzbowka 2 złr. 5 kr.; gm. Podfilipce 2 złr.; gm. Słobudka i Puklaki 2 złr. 6 kr.; gm. Trojca 1 złr.; gm. izrael. Tłuste 25 złr.; Jada Kahan z Jezierzan 10 złr.; Moses Rosenbaum 5 złr.; Lewi Truster 3 złr.; Alter Bergmann 1 złr.; Salamon Dick z Pauszówki 2 złr.; Binem z Zalesia 4 złr.; Suś Schwamm z Głębocka 5 złr.; mandataryusz Łotocki z Cwiłowy 2 złr.; gmina Bazar 6 złr. 27 kr.; gm. Przedmieście 3 złr. 23 3/4 kr.; gm. Cwiłowa 3 złr. 23 3/4 kr.; gm. Rzepnice i Pomorce 6 złr. 47 kr.; domin. Bazar 13 złr. 34 kr.; domin. Cwiłowa 6 złr. 47 kr. przez zrzeczenie się asygnowanego wynagrodzenia za dostarczane dla ces. ros. armii zboża; książę Leon Sapieha 20 złr.; gr. kat. proboszcz ks. Michał Dasiewicz z Tłustenka 1 złr. 30 kr.; gm. izrael. Jabłonów 5 złr.; gm. izrael. Uście biskupie 5 złr.; p. Erazm Wolański, właściciel Pauszówki z odstąpionych 5% od forszusu za zniesioną pańszczyznę 20 złr.

Sprawy krajowe.

(Wiadomości o pożarze w salinach.)

Bochnia, 18. lutego. Wczoraj wieczór udało się radzcy górniczemu panu Kaczwińskiemu, górniczemu adjunktowi inspekcyi Kuczkiewiczowi i szychtenmajstrowi Grubenthal w towarzystwie kilku górników dojść aż do właściwego pogorzeliska w salinach bocheńskich.

Teraz dopiero można ten wypadek bliżej wyświecić. Zapewne przez nieostrożność którego z robotników górniczych zajęło się stare koło obrotowe w komorze Tesz, a potem drewniane rusztowania w przyległych chodnikach. Wilgotne solą przesiąkłe drzewo niemogło się palić płomieniem, lecz tliło tylko w zamkniętem miejscu, z czego powstał gaz węglowy napełniający przyległe miejsca tak, iż wszelkie zbliżenie się do miejsca pożaru było niepodobne.

To odkrycie zrobiono z niemałem niebezpieczeństwem; wszyscy zostali mniej lub więcej odurzeni szkodliwym wyziewem, kilku odniesiono nabok bez przytomności. Niezmordowana gorliwość lekarzy uchyliła tę słabość bez najmniejszych szkodliwych skutków.

Tak jak się teraz pokazuje, szkoda niemoże być bardzo znaczna. Pogorzelisko bowiem niema żadnej komunikacyi z dalszemi miejscami, za pomocą palnego materyału, pożar więc nietak łatwo mógł się dalej szerzeć.

Dziś będą próbować zagasić wodą tlejący jeszcze pożar, potem oczyszczone będą podziemne przestrzenie z gazu węglowego, a roboty z nowu się zaczną w tem polu.

(Rozporządzenie ministra oświecenia i wyznań religijnych.)

Wiedeń, 16. lutego. Rozporządzenie ministerstwa oświecenia i wyznań religijnych z 21. z. m. względem konfirmowania mieszanych małżeństw przez ewanielickich pastorów obudziło obawę, jakoby przezto zagrożona była zupełna wolność religijnego wyznania i obrzędowego równouprawnienia, i rezolwowano tem specyalnie przedłożenia superintendenta.

Według zupełnie wiarogodnych wiadomości są podobne obawy całkiem bezzasadne, zwłaszcza że pomienione rozporządzenie stanowić ma tylko tymczasowie przepis normalny aż do stanowczego rozstrzygnięcia tej sprawy, a to izby w tej mierze nie zasiągano już specyalnych objaśnień ministeryalnych. (Lld.)

(Wiadomości z Wiednia.)

Wiedeń, 16. lutego. Wiadomości z Neapolu z dnia 6. b. m. donoszą, że 27. stycznia wybuchły w Palermie ruchy rewolucyjne. Z tłumu buntowników padł strzał na oddział wojskowy składający się z siedmiu żołnierzy, którzy zaraz odpowiedzieli salwą z karabinów poczem się tłum spiesznie rozbiegł. Natychmiast liczne patrole przeciągały ulicami miasta, głównych przewódzców aresztowano a na sześciu z nich: Caldara, Garzili, Garofalo, Mondini, Ajello, Paolo de Luca, wykonano już wyrok śmierci. „Giornale constitutionale“ donosi, że policya już nazajutrz miała w ręku dowody dawno przygotowanego powstania, i że odkrycia poczynione w tej mierze są bardzo ważne.

W drodze telegraficznej nadeszła tu wiadomość, że przy pociągu kolei żelaznej, który dziś rano z Mürzzuschlag do Gradcu odjechał z powodu złamania szyny niedaleko Kapfenberg, pięć wozów ciężkich, między któremi trzy owocami napełnionych z tamy na dół się zesunęło i znacznie zostały uszkodzone. Główny konduktor i jeden z robotników ciężko są ranni.

Wczorajszą pocztą na kolei żelaznej przybył tu z Mołdawy książę Obelewski c. rosyjski sekretarz gabinetowy.

Ministeryum wydało rozporządzenie aby daniny przeznaczone dla szkół parafialnych i na dobro gminy, które niemogą być uważane za dziesięcinę, i ustawą z dnia 7. września nie są bezwarunkowo zniesione, lecz tylko uznane za mogące być zniesionemi przez reluicyę, — aby takie daniny tylko na mocy dobrowolnej ugody między stronami mogły być zniesione. Władze polityczne obowiązane są czuwać nad dalszem składaniem tych danin w duchu praw istniejących. (Kor. lit.)

(Kurs wiédeński z 16. lutego 1850.)

Obligacye długu państwa 5% — 95 1/8; 4 1/2% — 84 3/16; 4% — 74. 2 1/2% — 50. Akcye bank. 1130. Losy z 1834 roku — 168; z 1839 r. — 108. Akcye kolei półn. 109 1/4.

Ameryka.

(Czynności kongresu Zjednoczonych stanów Ameryki północnej)

Z Nowego Yorku, z dnia 23. stycznia zawiera gazeta Wiedeńska wiadomość następującej treści:

Nareszcie przystąpił kongres do działania. Po siedmiu tygodniach nieustającego ballotowania uorganizawała się przecież raz izba reprezentantów. Senat zajął się obradami nad wielu ważnemi wnioskami. Najważniejszą między temi kwestyą jest tycząca się niewolników.

Prezydent wysłał poselstwo do kongresu względem organizacyi terytoryów odnośnie do kwestyi o niewolnikach. Czyni zarazem wiadomo, jaką drogę obrał sobie do załatwienia spraw tyczących sie Kalifornii i nowego Meksyku. Zalecał mieszkańcom tamtejszym ułożenie konstytucyi krajowej i następne jej przedłożenie kongresowi wraz z prośbą o przyjęcie ich do unii jako samoistne każde z osobna państwo. Pozostawia im prezydent do woli zaprowadzenie u siebie rządu jaki za najlepszy uznają, i stara się o to, aby wobory depu-

towanych w państwach wspomnionych nie doznały w niczem ograniczenia, i by mogły swobodnie zarządzać wewnętrznemi swemi sprawami przez własnych urzędników; życzeniem jego było, aby lud zajął się sam środkami wewnętrznej swej polityki. Gdy jednak konstytucya nadaje kongresowi prawo uchwalania wszelkich potrzebnych rozporządzeń co do terytoryów państw zjednoczonych, zaczem za każdem nowem powiększeniem się jakiego terytoryum wznawiały się spory względem zakazu trzymania niewolników w tem terytoryum. Dla uwolnienia kraju od niepotrzebnych w tej mierze agitacyi, uznał prezydent za rzecz potrzebną, pozostawić to do rozstrzygnięcia kongresu, czyli Kalifornia i nowy Meksyk mają być przyjęte do unii federacyjnej. Zaleca też pilnie, aby kongres potwierdził ustawę konstytucyjną Kalifornii, jeżli ta zgadzać się będzie z konstytucyą stanów zjednoczonych. Względem tej części nowego Meksyku, do której Texas rości sobie pretensye, radził prezydent, aby nie urządzano tam przeciw życzeniu państwa Texas wprzód rządu terytoryalnego, pokąd kwestya ta sporna nie zostanie zupełnie załatwioną. (D. R.)

Francya.

(Utworzenie pięciu wielkich dywizyi wojskowych.)

Paryż, 12. lutego. Od wczoraj zaczęto wiele mówić o planie rządu podzielenia całej Francyi na pięć wielkich dywizyi wojskowych, nad któremi pięciu jenerałów z naczelnem dowództwem będzie mieć nieograniczoną władzę. Dywizye te mają się nazywać: dywizya północna, wschodnia, zachodnia, południowa i centralna. Każdy z dywizyonerów będzie mieć pod sobą kilku poddywizyonerów, którzy o stanie departamentów będą mu przesełać raporta i za najmniejszym znakiem rozruchów mają proklamować stan oblężenia. Jenerałami pięciu tych dywizyi wymieniają: Changarnier, Castellane, Rostolan, Gemeau i Magnan. Mówią że odnośny projekt do ustawy będzie za kilka dni przedłożony narodowemu zgromadzeniu, a ministeryum zażąda, aby niezwłocznie wzięty był pod obrady. Wiadomość ta sprawiła przykrą na giełdzie kupieckiej senzacyę. Ani wątpić, że projekt ten napotka najzaciętszą opozycyę w zgromadzeniu, bo w tej całkiem wojskowej organizacyi kraju, jak legitymiści tak Orleaniści widzą zamiar prezydenta przywiedzenia do skutku planów, które ich planom zupełnie są przeciwne.

„Independance Belge" pisze w tej mierze co następuje: Projekt podzielenia Francyi na cztery lub pięć wielkich dywizyi wojskowych, których dowództwo powierzone być ma jenerałom z nadaniem im pełnomocnictwa prawie nieograniczonego, przybiera jak się zdaje, coraz więcej pewności. Mówi o tem oprócz dziennika „Courrier français" jeszcze kilka dzienników, zgadzając się co do właściwej treści tego doniesienia różnią się tylko co do niektórych szczegółów, na przykład co do liczby dywizyi. Organa rządu, mniej lub więcej urzędowe, nie robią o tem jeszcze żadnej wzmianki; lecz już samo ich milczenie zdaje się oznaczać, że taki projekt w samej rzeczy istnieje, albowiem wątpić niemożna, iżby w razie przeciwnym niezwłocznie były zbiły tę pogł. skę.

(Kwestya szwajcarska.)

Paryż, 7. lutego. Tylko nagła potrzeba położenia tamy ultrademokratycznym i socyalnym agitacyom, którym w Szwajcaryi zupełnie dowolne pole jest zostawione, mogła spowodować mocarstwa pograniczne do kroków, jakie przedsięwzięły do rządu federacyjnego w kwestyi prawa przytułku; niezdaje się jednak, aby te kroki były rezultatem ścisłego porozumienia się tych mocarstw, albowiem podobne porozumienie tak długo należy uważać za nieistniejące, dopóki nie są wyświecone i ustalone zasady, jakie nadal kierować mają postępowaniem mocarstw względem Szwajcaryi. Z tego wypływa, iżby przedewszystkiem należało ustalić ścisłe pojęcie neutralności według prawa internacyonalnego oznaczając potem właściwy stosunek, w jakim Szwajcarya ma zostawać do systemu państw europejskich, a osobliwie do krajów pogranicznych, należałoby nakoniec wyraźnie oznaczyć mocą traktatu postępowanie mocarstw na wypadek, gdyby Szwajcarya przekroczyła swoje internacyonalne zobowiązania. To mają też być najgłówniejsze punkta projektu przedłożonego ze strony Prus mocarstwom pierwszego rzędu do rozpoznania i wspólnej decyzyi.

Dla zaprowadzenia jednostajności w stosunkach dyplomatycznych z Szwajcaryą mają Prusy proponować mianowanie nieustającej konferencyi w Bernie złożonej z reprezentantów pięciu lub ośmiu mocarstw, w celu wspólnego naradzania się nad ogólnemi sprawami internacyonalnemi i nad postępowaniem w każdym szczególowym wypadku. Stósownie do uchwały tej konferencyi byłby obowiązany w każdym pojedyńczym wypadku wystąpić z prawem swojem przynależny ambasador, a w wypadkach ważniejszych występowaliby wspólnie wszyscy ambasadorowie. Stopniowanie środków przymusowych w razie oporu Szwajcaryi byłoby mniej więcej następujące: najsamprzód odwołanie ambasadorów z Szwajcaryi, którzyby jednak osiedli w mieście blisko granicy położonem, potem posunięcie korpusu armii ku granicy i zapowiedzenie przyszłych kroków przymusowych, następnie jako trzeci stopień formalne cernowanie kraju, nakoniec jako ostatni środek przekroczenie granicy i wyjednanie zaprzeczonego prawa przemocą broni. Wykonanie jednak tego ostatniego środka musiałoby zależeć w każdym pojedyńczym razie od decyzyi przynależnego mocarstwa. (A. Z.)

(Poczta francuska z dnia 12. lutego.)

Paryż, 12. lutego. Monitor wieczorny oświadcza, iż zupełnie bezzasadne są wszelkie pogłoski o zmianie gabinetu, które już tyle razy się niesprawdziły a wczoraj znowu krążyły w zgromadzeniu narodowem.

Na bulwarach i w głównych ulicach widziano wczoraj i przedwczoraj tłumy ludu mającego udział w zwykłych rozrywkach mięsopustnych, przyczem najmniejszy niezaszedł niepokój; do tego przyczyniły się znaczne masy wojska, które przez cały dzień były w ruchu. Procesya z wołem mięsopustnym, który tego roku nadzwyczajnie wiele ważył, odbyła się w gminach Batignolles, Montmartre i La Chapelle, ponieważ zakazana była w samem mieście. Przy tym obchodzie otaczało tego woła zwykłe grono karnawałowe z czasów Ludwika XV., a niezliczony tłum ludu cisnął się za nim.

Ajent cesarza z Hajti Soulouque I. wniósł zażalenie do rządu francuskiego, że cesarza jego przedstawiają na balach maskowych i czynią sobie pośmiechowisko. Rząd francuski przyjął tę reklamacyę, zaczem w skutek zakazu nie będzie się mógł Faustyn I. z Hajti więcej na ulicy pokazać. Policya nie dozwala też, aby pana Veron (z partyi dziennika „Constitutionnel") przedstawiano, którego umieszczone w dzienniku Charivari karykatury pod nazwą „Mimi Veron" uczyniły w Paryżu popularnym. Ostatniej niedzieli wyproszono z balu opery kilka masek w ubiorach Mimi.

Temi dniami ma wyjść dekret ministra handlu Dumas zwołujący na zgromadzenie radźców jeneralnych rolnictwa, handlu i rękodzielnictwa. Rząd zamierza przedłożyć im do rozpoznania kwestye, mianowicie względem cukru i prawa nawigacyjnego. Posiedzenia ich mają trwać przez ciąg jednego miesiąca.

(Kurs giełdy paryskiéj z 12. lutego.)

Renty 5% — 96.50; 3% — 58.50.

Szwajcarya.

(Posiedzenie wielkiej rady.)

Berna, 9. lutego. Na dzisiejszem posiedzeniu wielkiej rady uczynił pan Blösch prezydentowi rządu następujące zapytania: 1) Jak wielka jest liczba wychodźców? 2) Jak się ma rzecz z dezerterami z austryackiej armii we Włoszech? 3) Co kosztowali wychodźcy kantonu Berny? (mówią, że 200,000 franków). 4) Jak się ma rzecz z wychodźcami, którzy nie mają przytułku? 5) Czy to prawda, że rząd naprzeciw radzie federacyjnej odmówił wykonanie uchwał rady federacyjnej względem wydalenia wychodźców? Prezydent rządu Stämpfli wzbraniając się urzędownie oświadczyć, oznajmia prywatnie: 1) że w Szwajcaryi jest jeszcze około 1500 wychodźców, w kantonie Berny (takich, którzy pobierają wsparcie) niemal 180. 2) Dezerterów przybyło tu, jak słyszał, około piętnastu, lubo rządowa rada nie ma o nich urzędowego doniesienia. Nie przyjmują się tu żadni wychodźcy, których nie przyszle departament policyi szwajcarskiej. 3) Kanton Berny ma według rządowego obrachunku po 31. grudzień 1849 za utrzymywanie wychodźców żądanie trzydziestu kilku tysięcy franków; wprost nie obrócił na nich ten kanton więcej jak 5000 lire. 4) Jak się ma rzecz z tymi, co nie mają żadnego przytułku, wiadome jest jemu tylko to, co w gazetach czytał. 5) Rząd Berny nie sprzeciwił się uchwale rady federacyjnej względem wydalenia wychodźców.

Belgia.

(Belgijska izba deputowanych.)

Bruxela, 13. lutego. Izba deputowanych przyjęła po kilkudniowej debacie przedłożony od rządu projekt ustawy względem nowej taryfy dla ceł przywozowych od żywności, większością 52 głosów przeciw 19. Przeciwnicy projektu należą do partyi protekcyonistów, kilku głosowało przeciw tej taryfie, ponieważ według ich zdania jeszcze jest za wysoka. (P. S. A.)

Włochy.

(Posiedzenie turyńskiej izby deputowanych.)

Turyn, 8. lutego. Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 6. b. m. przedłożył minister wojny projekt ustawy względem przyznania pensyi weteranom armii francuskiej, a minister spraw wewnętrznych projekt organizacyi rady stanu. Oprócz tego zajęła to posiedzenie równie jak posiedzenie dnia 7. b. m. dyskusya nad interpelacyą uczynioną na jednem z posiedzeń poprzedzających przez deputowanego Paolo Farina, względem połączenia banku genewskiego z bankiem turyńskim na mocy dekretu ministeryalnego. Dep. Paolo Farina a po nim deputowani Pescatore i Carquet zaprzeczali legalność i potrzebę tego dekretu, którego bronił p. Galvagno, minister spraw wewnętrznych i hr. Cavour. Dalszą dyskusyę odroczono do przyszłego posiedzenia. (Ind.)

(Obrady w biurach turyńskiej izby deputowanych.)

Turyn, 11. lutego. Biura Turyńskiej izby deputowanych obradują obecnie nad projektem, aby deputowani i poza izbą także nosili pewną odznakę. Wszystkie prawie zdają się zgadzać na to, aby deputowani na znak swej godności nosili na trójkolorowej wstążce medal zatknięty w dziurce od guzika. Dla prezydenta przeznaczają osobny baret, aby w razie potrzeby mógł się nim osłonić. Tak zwani „Huissiers" (odźwierni) mają się także nadal odznaczać swym ubiorem, a szef ich będzie z laską w ręku sprawować swój urząd. (Ll.)

(Nota wielkich mocarstw do Sardynii. — Środki ostrożności przeciw pismom rewolucyjnym.)

Turyn. Wielkie mocarstwa wezwały rząd sardyński do wspólnego przeciw Szwajcaryi działania. W każdym razie zdaje się nagłe wydalenie lombardzkich wychodźców z Genuy wskazywać na to, że w Sardynii zamyślają baczniejsze mieć oko na niebezpieczne te osoby. Z tego względu otrzymało najprzód trzech tylko Lombardów rozkaz, aby się z królestwa wydalili, lub na wyspie Sardynii osiedli.

Rząd sardyński przedsięwziął środki dla powstrzymania napływu pisemek rewolucyjnych z Szwajcaryi. Żadna paka z książkami nie może być przewieziona przez granicę, jeźli wprzód nie przedłożono spisu transportowanych książek, i tenże nie sprawdzono. Ostre te środki potrzebne są bardzo dla przytłumienia pism rozdrażniających.

— „Statuto" z 8. b. m. pisze: że rozszerzone pogłoski jakoby Liwurna miała zostać główną kwaterą austr. wojsk posiłkowych, należą do rzędu zmyślonych wieści. Fml. Martini, nadzwyczajny poseł J. M. Cesarza Austryi przy dworze neapolitańskim, wręczył Jego Wys. księciu Kalabryjskiemu na dniu 2. w Caserta w przytomności JJ. M.M. królestwa insygnia c. k. austr. wielkiego krzyża świętego Szczepana. (Lld.)

(Powrót Jego Świątobl. papieża zapowiedziany.)

Rzym. Z największą pewnością mówią znowu o powrocie papieża. 14. lutego ma już nieodzownie wyjechać z Portici i przyjechać do Rzymu w pierwszych dniach wielkiego postu. Słowa nieodzownie i z największą pewnością tak często się powtarza w naszych doniesieniach o powrocie papieża, iż używamy je tylko z wielką nieśmiałością, lubo tę wiadomość jako zupełnie stanowczą podają dzienniki włoskie i korespondent dziennika „Indepen. Belge" z Marsylii.

Niemce.

(Wybory. — Brentano w Nowym Yorku.)

Karlsruhe, 9. lutego. Zdaje się i spodziewają się nawet, że zagajenie zgromadzenia naszych stanów nastąpi równocześnie z otworzeniem sejmu Erfurtskiego. W skutek tego musianoby zapewne odroczyć zgromadzenie stanów, zwłaszcza, że wielu znakomitych jego członków zasiądzie też na sejmie Erfurtskim. — Co do rezultatu, jaki może wypaść z wyborów na dzień 16. b. m. rozpisanych, przeprze rząd o kilku kandydatów więcej niż opozycyjne stronnictwo; trudno wszelakoż, aby dotychczasowa większość została w mniejszości. Radzca państwa Bekk, ma być w kilku razem miejscach wybrany. Wybory do sejmu Erfurtskiego nigdzie się jeszcze nie rozpoczęły. — Z Nowego Yorku nadeszły listy z wiadomością o przybyciu tam wychodźcy badeńskiego, Brentano. Zaraz po przybyciu jego do wspomnionego miasta, zeszła się była wielka liczba Niemców, i zaczęto nań ciskać kamieniami, tak dalece, że tylko za wdaniem się w to rodowitych Amerykanów mógł się Brentano ocalić. Również i na Heckera żalą się przybyli do Ameryki wychodźcy niemieccy, zwłaszcza, że wprost im oświadczył, iż nic więcej nie chce o nich słyszeć.

(Zwołanie wydziału stanowego. — Wybory.)

Sztutgarda, 11. lutego. Na dzień dzisiejszy zwołano większy wydział stanowy.

O rezultacie wyborów nic jeszcze nie można powiedzieć pewnego; wymieniają już kilku kandydatów, lecz w całej tej sprawie nie bierze ludność widocznego udziału. (D. R.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 13. lutego.)

Met. Austr. 5% — 83½; 4½ plt. 73¾. Akcye bank. 1200 L. Sard. 33. Hyszp. 3% — 29⁹⁄₁₆. Polskie 300 — 120; 500 — 80¾.

Prusy.

(Dekreta królewskie.)

Berlin, 15. lutego. My Fryderyk Wilhelm, z Bożej łaski, król Pruski itd. itd., rozporządzamy za przyzwoleniem obu izb i uchyleniem ustawy z 24. września 1848, co następuje:

Przyaresztowanie osoby można uskutecznić tylko na mocy pisemnego, sędziowskiego rozkazu, wyrażającego dokładnie winę i winowajcę. — Rozkaz ten należy doręczyć obżałowanemu przy aresztacyi, albo najdalej w ciągu dnia następnego.

Uprzednie schwycenie i przytrzymanie osoby może nastąpić bez sędziowskiego rozkazu: jeżeli osoba przydybana jest na gorącym uczynku, albo zaraz po wykonaniu jego ścigana; jeżeli nawet później okażą się okoliczności, które na osobę jako na sprawcę lub uczestnika kary godnej czynności rzucają podejrzenie i nagłą jej ucieczką zagrażają.

Przy każdej aresztacyi należy natychmiast wydać potrzebne rozporządzenia, by obżałowanego stawiono przed tym sędzią, który do tego rozkaz wydał. — Każdy uprzednio przytrzymany powinien w ciągu następnego dnia albo na wolność być wypuszczony, albo też w tym samym czasie należy wydać rozkaz, aby był przed królewskim prokuratorem w przynależnym sądzie stawiony.

Każdy aresztowany lub uprzednio przytrzymany powinien najdalej w ciągu następnego dnia za przystawieniem go przed przynależnym sędzią tak być indagowany, aby mu oznajmiono przedmiot obwinienia i podano sposobność do wyjaśnienia jakowego nieporozumienia.

Do pomieszkania nie może nikt wciskać się wbrew woli właściciela, wyjąwszy na mocy urzędowego upoważnienia, albo z rozkazu władzy, która do tego prawnie jest umocowana.

Zakaz wdzierania się do pomieszkania w nocy, nie zawiera przypadków podczas pożaru albo wezbrania wody, podczas niebezpieczeństwa życia, albo na prośbę z wewnątrz pomieszkania pochodzącą; nie ściąga się do miejsc, do których publiczność bez różnicy jest przypuszczana, dopokąd te miejsca dla publiczności do wnijścia albo bawienia w nich są otworzone.

Śledztwa domowe mogą się odbywać tylko w przypadku i według form ustawy za pośrednictwem sędzi lub policyi sądowej, a gdzie ta nie jest zaprowadzona, za przyczynieniem się komisarzy policyi lub też komunalnej albo miejscowej władzy policyjnej.

Zakaz odbywania domowego śledztwa w nocy nie rozciąga się:

1) do pomieszkań osób, które karnym wyrokiem pod dozór policyi są oddane;
2) do miejsc, które policyi wiadome są jako kryjówki gry hazardownej, jako gospody i gniazda złoczyńców, jako składy niegodziwym sposobem nabytych przedmiotów, albo jako przebytki nierządnych niewiast;
3) jeżeli naglące powody za tem mówią, że przy dłuższem ociąganiu się, znajdujące się w jakim domu przedmioty, względem których karygodny czyn popełniono, albo też znajdujące się jakowe dokumenta, mogłyby ztamtąd zniknąć lub na niebezpieczeństwo być narażone.

W tych częściach kraju, w których oddanie pod dozór policyi karnym wyrokiem dotychczas nie miało miejsca, należy domowe śledztwa w nocy rozciągnąć na pomieszkania osób, skazanych przez sąd kolegialny za kradzież, rabunek, ukrywanie kontrabandy lub defraudacyę cła na sześciotygodniową lub dłuższą utratę wolności. — Upoważnienie do nocnego śledztwa w pomieszkaniach tych osób trwa od tego dnia, w którym utratę wolności zasądzono, najmniej przez jeden rok, w przypadkach zaś, w których dłuższą niż jednoroczną utratę wolności zasądzono, odbywa się śledztwo przez cały przeciąg tej kary.

Skazanie na sześciotygodniową lub dłuższą utratę wolności ciągnie za sobą natychmiast oddanie pod dozór policyi, jeżeli kara ta zasądzona jest za następujące przestępstwa: 1) za zbrodnię stanu; 2) za zabójstwo; 3) uczestnictwo w rozruchu; 4) publiczne wzywanie do buntu; 5) kradzież; 6) rabunek; 7) ukrywanie kradzionych rzeczy; 8) fałszowanie monety; 9) oszukańcze bankructwo; 10) krzywoprzysięztwo; 11) kuplerstwo; 12) umyślne podpalanie, sprowadzenie wylewu wody, uszkodzenie kolei żelaznej lub telegrafów; 13) kontrabandę albo defraudacyę cła.

Nadzór policyi trwa przez cały rok, jeżeli termin utraty wolności jednego roku nie przechodzi. W innych przypadkach zaś trwa przez cały termin utraty wolności.

Sądy upoważnione są na mocy prawa przedłużyć termin policyjnego nadzoru, a to najwięcej na pięć lat, jeżeli zasądzona utrata wolności trzech lat nie dochodzi, a najwięcej na lat dziesięć, jeżeli zasądzona utrata wolności wynosi trzy albo więcej lat, a dziesięciu lat nie dochodzi.

Oddanie pod dozór policyi ciągnie za sobą następujące skutki:

1) Krajowa władza policyi może osądzonemu zakazać pobyt w pewnych miejscach.
2) Domowe śledztwa u osądzonego nie podlegają żadnemu ograniczeniu co do czasu, w którym są odbywane.

Jeżeli osądzenie nastąpi za kradzież, rabunek, ukrywanie kontrabandy lub defraudacyę cła, miejscowa policya może oprócz tego nakazać osądzonemu, aby bez jej pozwolenia i w wyznaczonych przez nią godzinach w nocy nie wychodził z miejsca swojego pomieszkania.

Kto jest oddany pod dozór policyi, a działa wbrew zasądzonym ograniczeniom wolności, ulega karze od jednego do trzech miesięcy więzienia.

(Kurs giełdy berlińskiej z 15. lutego.)

Dobrowolna pożyczka 106⅝. Oblig. długu państ. 87¼. Akcye bank. 95 L. Polskie listy zast. 95½ L. Pols. 500 — 81 L.; 300 — 121 L. Frydrychsdory 13¹⁄₁₂. Inne złoto za 5 tal. 12¼. Austr. banknoty 91¼.

Królestwo Polskie.

„Warszawska Gazeta" z dnia 16. lutego zawiera następujące obwieszczenie:

Mamy sobie za obowiązek zawiadomić szanownych komitentów, którzy nam produkta swe do sprzedaży i inne interesa do załatwienia w Anglii poruczali, że nasz dom handlowy tutejszy z dniem 1. kwietnia r. b. zamykamy. Składając więc najszczersze podziękowanie naszym komitentom za zaufanie, którem nas zaszczycać raczyli i żałując, że im usług naszych na tutejszym placu dłużej nieść nie jesteśmy w stanie, uprzedzamy ich, że teraz zajmujemy się tylko ukończeniem rozpoczętych już interesów, innych zaś konsygnacyi i poruczeń przyjąć nie możem. Londyn, 28. Treadneedle Street, dnia 1. lutego 1850.

Teodor Mańkowski i spółka.

(Wykaz liczby osób przybyłych z zagranicy do Warszawy w r. 1849.)

Warszawa. W ciągu roku 1849 przybyło z zagranicy do Warszawy: lądem osób 10,406, mianowicie z Anglii 33, z Francyi 69, z Szwajcaryi 23, z Włoch 13, z Danii 4, z państw Niemieckich 168, z Belgii 14, z Portugalii 7, z Prus 899, z Austryi 373, z Rosyi 7471; powracało za paszportami rosyjskiemi 322, za paszportami tutejszemi 1010. — Przypłynęło na statkach rzeką Wisłą osób 9824, a mianowicie: z Prus 1902, z Austryi 7739; powracało za paszportami rosyjskiemi 8, za paszportami tutejszemi 175; ogółem przybyło osób 20,230. Z liczby tej było osób 221 za interesami rządowemi, 126 wojażerów, 79 artystów, 67 guwernerów, 75 guwernantek, 564 kupców, 542 handlarzy, 312 fabrykantów, 1637 rzemieślników, 3672 furmanów, 979 służących, 1929 wyrobników, 673 szyprów, 9151 flisów, 203 z dymisyami. (G. P.)

Warszawa, 14go lutego. JW. de Castelbajc, jenerał dywizyi wojsk francuskich, minister pełnomocny francuski przy

dworze Jego Ces. Król. Mości i Pani de Castelbajac jego małżonka, oraz P. Karol de Verdy kapitan-adjutant wyjechali onegdaj w południe do Petersburga. — Przyjechali do Warszawy: JW. Zographos, minister grecki z Aten, oraz Henkel de Donnersmark, sekretarz legacyi pruskiej z Berlina.

Grecya.

(Pośrednictwo francuskie w sprawie greckiej.)

Paryż, 12. lutego. Dziś obiega wiadomość, że pośrednictwo Francyi w sporze Grecyi z Anglią nie jest przyjęte. Dawniejsza pogłoska o przyjęciu tego pośrednictwa już dla tego nie bardzo zasługiwała na wiarę, ponieważ greckie królestwo utworzone było pod protekcyą Francyi, Anglii i Rosyi, dla tego ta ostatnia nie dałaby się tak łatwo na bok usunąć.

Korespondencya litografowana z Wiednia Oester. Corresp. donosi z dnia 16. lutego, co następuje:

Ze źródła, o którego wiarogodności niemieliśmy nigdy powodu powątpiewać, dowiadujemy się, że Anglia nieprzyjęła pośrednictwa Francyi w sprawie greckiej. Tym sposobem więc sprawa ta, którą według poprzedzających wiadomości uważano przynajmniej poczęści jako załatwioną, znowu nabyła pierwotną swą ważność. Zdaje się iż gabinet angielski z początku chętnie przyjął ogółową propozycyę Francyi. Lecz gdy przyszło do wyszczególnienia i ustanowienia warunków pośrednictwa, Anglia na nie przystać niechciała. Niema co mówić, iż tym sposobem polityka lorda Palmerston oddaliła od siebie pozór klęski dyplomatycznej, jednak i to trzeba rozważyć, iż w razie, gdyby Anglia teraz z własnego popędu się cofnęła, zawszeby zostało widoczne faktum chybionego kroku politycznego. Dalsze zaś postępowanie na podjętej drodze wywołałoby dla Anglii niezawodnie ciężkie następstwa. Na jakąkolwiek stronę nachyli się rząd angielski, zawsze wycofnięcie się Anglii z tej kolizyi jest rzeczą bardzo ważną. Wiadomość datuje się z Paryża 12. lutego. Życzymy sobie aby się całkiem albo przynajmniej częściowo niesprawdziła, albowiem skutki które z tąd wyniknąć mogą, wielkiej są wagi.

Wiadomości z Grecyi, mówi „Independance Belge", otrzymane z Tryestu, byłyby niebardzo pomyślne, gdyby niewiedziano, iż się odnoszą do faktów poprzedzających pośrednictwo francuskie i nowe rozkazy przesłane admirałowi Parker, aby zaniechał wszelkie kroki przymuszające. Tak donosi dziennik „l'Observater de Trieste" z dnia 4. lutego, że rząd grecki nie przestaje opierać się żądaniom Anglii. Wysłał trzech naczelników wojskowych na rozmaite punkta, dla powzięcia naglących środków i dla utrzymania publicznego spokoju. — Na żądanie rządu greckiego dali reprezentanci Austryi i Rosyi do jego dyspozycyi statki parowe znajdujące się przy wybrzeżu dla utrzymania komunikacyi na morzu.

To położenie jednak zupełnie się zmieniło przez przyjęcie pośrednictwa francuskiego. Należy jednak zwrócić uwagę na tę okoliczność, iż na posiedzeniu parlamentu angielskiego z przeszłego poniedziałku, margrabia Lansdowne odpowiadając na interpelacyę lorda Aberdeen, oświadczył, że Anglia zdecydowała się przyjąć dobre rady i usługi Francyi nie zaś jej stanowczą decyzyę w tej sprawie, i że gabinet angielski wcale nie jest obowiązany poddać się decyzyi rządu francuskiego, coby musiało nastąpić, gdyby miało miejsce pośrednictwo w ścisłem znaczeniu tego słowa. (Indep.)

Turcya.

(Turecka urzędowa gazeta o kwestyi wychodźców.)

Urzędowa gazeta turecka z 8. Rubi-ulewel 1266 (22. stycznia 1850) zawiera następujący artykuł tyczący się kwestyi wychodźców: „W ciągu negocyacyi pisemnych, jakie zachodziły między w. portą a poselstwami Rosyi i Austryi względem żądanego wydania tych wychodźców, którzy schronili się w skutek wypadków węgierskich na ziemię Turecką, przerwane były przez czas niejakiś urzędowe relacye między w. portą a posłami pomienionych dworów wysokich. Stosownie do dawniejszych układów poważanych wcale od Jego Wysokości Sułtana i w zamiarze przywrócenia dawnych Konsulów uczyniono na rozkaz Sułtana wspomnionym dworom ku temu przedłożenia i rozpoczęto przyjaźne negocyacye, uznane również od dworów tych według wszelkiej słuszności. Wysoki dwór rosyjski wybrał z pomiędzy przedłożonych od w. porty środków zaradźczych mianowicie takie, które ściągają się do wydalenia z państwa tureckiego przynależnych do Rosyi wychodźców. A że wykonanie środków tych łatwa dla w. porty jest rzeczą, tedy postanowiono, aby znajdujących się obecnie w Szumli znaczniejszych wychodźców a zarazem poddanych rosyjskich przez osobnych do tego komisarzy ztamtąd do Vanina najprzód wydalić, a następnie odesłać do Malty na osobnym ku temu przeznaczonym paropływie. Z Malty mogą się wychodźcy ci udać gdzie im się podoba, z wyjątkiem jedynie do państw tureckich. Gdy więc w skutek tej umowy między w. portą a wysokim dworem rosyjskim nie zachodzą żadne już nieporozumienia i zupełna nastąpiła zgoda, na której obudwom stronom równie wiele zależy; zatem poselstwo rosyjskie rozpoczęło przerwane relacye. Z wysokim dworem austryackim porozumiano się również co do głównej kwestyi; gdy jednak co do niektórych szczegółów zachodzi jeszcze różnica, przeto nie rozpoczęto potąd dalszych relacyi z pomienionym dworem wysokim. Pewna jest wszakże nadzieja, że za pomocą Boga przyjdzie i z dworem austryackim w krótkim już czasie do pożądanej zgody, a to według wymagań obecnych przyjaźnych stosunków i spokojnego z nim sąsiedztwa. (Ll.)

Egypt.

(Stan powietrza. — Komunikacya pocztowa. — Liczba okrętów, które w roku 1849 zawinęły do portu w Alexandryi.)

Alexandrya, 21. stycznia. Nieustannie piękna pogoda zatrważa naszych wieszczków powietrza, którzy ztąd niezdrowe lato zapowiadają; z tem wszystkiem mamy teraz ukrzepiające mrozy zimowe. Liczba przejeżdżających tędy podróżnych z górnego Egyptu jest teraz wprawdzie bardzo mała; dowiadujemy się jednak ze wszystkich części kraju, że pokój i dostatek zboża całkiem uspakaja umysły. Nowy basza zarzucił niektóre kosztowne projekta swego poprzednika i zajmuje się ulepszeniem kultury ziemi, co dla kraju tylko zbawiennem być może. — Dwór bawi obecnie jeszcze tutaj, jednak basza zamyśla jeden miesiąc spędzić w swym pałacu na puszczy. Upodobanie jego w tej samotności zasila jedna z jego niewiast, która należąc do szczepu Beduinów, na puszczy jest zrodzona. — Dama ta, której nikt z tutejszych nie widział, ma być, jak mówią, przecudnej urody, i ma wielką przewagę nad swoim panem. — Nowy gościniec przez puszczę postępuje znacznie, i zatrudnia wiele robotników. Między Kairo i Alexandryą zaprowadzono końmi komunikacyę pocztową, którą listy we 24 godzin przesełane być mogą. — Kwarantanę między Egyptem a Syryą zamyśla rząd z dwunastu na pięć dni zredukować. — Według doniesień urzędowych zawinęło w roku 1849 do naszych portów 1651 okrętów. Przywóz podają na 1.474.006 funtów sztr.; a wywóz na 1.660,561 funtów sztr. (Tim.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie tarnopolskim.)

Tarnopol, 15. lutego. Według doniesień handlowych z Tarnopola, Trembowli i Zbaraża sprzedawano tamże na targach w pierwszej połowie lutego w przecięciu korzec pszenicy po 11r. 24k. — 10r. — 10r. 18k.; żyta 8r. 30k. — 6r. 40k. — 7r. 12k.; jęczmienia 7r. — 5r. 24k. — 6r. 24k.; owsa 4r. 25k. — 4r. — 4r; hreczki 6r. — 4r. 48k. — 5r 13k.; kartofli 4r. 15k. — 2r. 30k. — 2r. Cetnar siana kosztował 2r. 50k. — 2r. — 4r.; wełny 212r. 30k. do 215r. — 0 — 150r; nasienia konicza tylko w Tarnopolu 22 r. 30k. do 25 r. Sąg drzewa twardego 30r. — 9r. — 12r. 30k., miękkiego 24r. — 8r. — 11r. 30k. Funt mięsa wołowego $8^1/_2$k. — 9k. — 8k. Garniec okowity 3r. 35k. — 4r. — 2r. 30k. w walucie wied.

Kurs lwowski.

Dnia 21. lutego.

W monecie konwencyjnéj.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	14	5	18
Dukat cesarski	5	17	5	20
Półimperyał zł. rosyjski	9	10	9	12
Rubel śr. rosyjski	1	46	1	47
Talar pruski	1	34	1	35
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	19	1	20
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	57	100	3
Galicyjskie l. z. w kasie T. Kr.	100	—	100	18

(Kurs wekslowy wiedeński z 16. lutego.)

Amsterdam $157^1/_4$ p. 2. m. Augsburg $113^3/_4$ p. uso. Frankfurt 113 p. 3. m. Genua 132 p. 2. m. Hamburg 166 p. 2. m. Liworno 112 p. 2. m. Londyn 11.22 p. 3. m. Medyolan $102^1/_2$ p. 2. m. Paryż $133^3/_4$ p. 2. m. Agio duk. ces. $19^1/_4$. Napol. 9.3. Szufrynów 15.50. Agio srebra $12^5/_8$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 20. lutego. Hr. Stadnicki Alexander, z Kasienic. — Zawadzki Marcin, z Iwanówki. — Gozdowicz Antoni, z Rzeszowa. — Ujejski Adolf, z Lubszy. — Bocheński Wiktor, z Głęboczka. — Jaźwiński Alexander, z Bortnik. — Glixelli Sebastyan, z Glinian. — Pierzchała Ignacy, z Uszkowiec. — Schweikart Karol, z Rykowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 20. lutego. Hr. Badeni Alexander, do Boroniczy. — Skulimowski Julian, do Dynisk. — Korzeniowski Piotr, do Reklinca. — Rubczyński Władysław, do Popowiec. — Milewski Kornel, do Kuniszowiec. — Jełowicki Wenant, do Załeszczyk. — Pięczykowski Meliton, do Medwedowiec. — Ragszawski Zygmunt, do Serednic.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 20. lutego

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	" ‴ ⁗				
6 god. zr.	28 0 0	+ 1	+ 4,°	zachod.	pochm. mgła
2 god. zr.	28 0 0	+ 3,8°	+ 1°	połud. zach.	poch. deszcz.
10 g. w.	27 11 11	+ 2°		cicho.	" ⊙

TEATR.

Dla nieprzewidzianych wypadków zmieniono zapowiedziane na dziś i jutro przedstawienia na następujące:

Dziś niem. kom. czarodziejska: „**Des Teufels Brautfahrt.**"

Jutro melodrama polskie: „**Izaak Achaswerus Żyd, wieczny tułacz.**"

W sobotę na dochód JPny. Risa, opera niemiecka: „**Robert der Teufel.**"

Główny Redaktor **M. Szreniawa Sartyni.**

Z c. k. galic. Drukarni rządowéj.